

A Kúria

mint felülvizsgálati bíróság

ítélete

Az ügy száma: Kfv.VI.37.300/2025/15.

A tanács tagjai: Dr. Vítál-Eigner Beáta a tanács elnöke

Dr. Rák-Fekete Edina előadó bíró

Dr. Kurucz Krisztina bíró

Dr. Bernáthné dr. Kádár Judit bíró

Dr. Hajas Barnabás bíró

A felperes: Budafok-Tétény, Budapest XXII. kerület Önkormányzata

(cím1)

A felperes képviselője: Kozma Ügyvédi Iroda

(eljáró ügyvéd: Dr. Kozma György

cím2)

Az alperes: Pest Vármegyei Kormányhivatal

(cím3)

Az alperes képviselője: Dr. Szurovecz Zoltán kamarai jogtanácsos

Az I. rendű alperesi érdekelt: Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata

(cím4)

Az I. rendű alperesi érdekelt Dr. Szabó Iván Ügyvédi Iroda

képviselője: (eljáró ügyvéd: Dr. Szabó Iván

cím5)

A II. rendű alperesi érdekelt: cég1

(cím6)

A II. rendű alperesi érdekelt Fehérvári Horányi Kovács Baker & McKenzie Ügyvédi Iroda

képviselője: (eljáró ügyvéd: Dr. Kovács Benedek Márton

cím7)

A per tárgya: környezetvédelmi ügyben indult közigazgatási jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: a Fővárosi Törvényszék 2025. március 25. napján kelt
109.K.700.434/2025/27. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 109.K.700.434/2025/27. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 15.000 (azaz tizenötezer) forint, a II. rendű alperesi érdekeltnek 210.000 (azaz kétszáz tízezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

A felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az egyes gazdaságfejlesztési célú és munkahelyteremtő beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánításáról, valamint egyes nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánításáról szóló kormányrendeletek módosításáról szóló 141/2018. (VII. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 141/2018. Korm.rendelet) 2. számú mellékletének 2023. november 14-től hatályos 126. pontjában szerepel az ipari és logisztikai park kialakítása Érd Megyei Jogú Város területén és Budapest Főváros XXII. kerületében megnevezésű beruházás. A beruházás megvalósításának helyszínéként a Budapest XXII. kerület közigazgatási területén elhelyezkedő, az ingatlan-nyilvántartás szerinti külterület szám1 hrsz.-ú ingatlant, valamint az Érd közigazgatási területén elhelyezkedő, az ingatlan-nyilvántartás szerinti külterület szám2, szám3 szám4, szám5, szám6 valamint a szám7 hrsz.-ú ingatlanokat jelöli ki.

[2] A II. rendű érdekelt 2024. szeptember 23-án nyújtotta be az alpereshez a tulajdonában álló, Hely1 ingatlanra (a továbbiakban: perbeli ingatlan) tervezett logisztikai park létesítésére vonatkozó előzetes vizsgálati eljárásra irányuló kérelmet és előzetes vizsgálati dokumentációt, valamint kiegészítéseit (a továbbiakban: EVD).

[3] Az EVD szerint a II. rendű érdekelt a perbeli ingatlanon egy logisztikai funkciójú csarnoképületet, a hozzá kapcsolódó sprinkler tartályt és gépházat, valamint a tevékenységhez tartozó parkolókat tervezni megvalósítani. A bérlők személye az EVD készítésének időpontjában még nem ismert.

[4] Az EVD 4.13. pontjában a tevékenység megkezdését követően sorra kerülő összetartozó tevékenység vizsgálata körében a következő nyilatkozat szerepel: A terület tulajdonosa a beruházással érintett ingatlant és környezetet a 141/2018. Korm.rendelet 5/X. §-nak megfelelően kívánja a későbbiekben használni. Jelen előzetes vizsgálati dokumentáció a Hely1on megépíteni tervezett logisztikai csarnok környezeti hatásait vizsgálja. A beruházás esetleges későbbi szakaszai a dokumentáció készítésének időpontjában nem ismertek, ezért a szakértő felhívja a figyelmet, hogy amennyiben a beruházási terület és a szomszédos területek használatával kapcsolatosan a későbbiekben döntés születik, azok környezetvédelmi engedélyezésekor a jelen eljárásban bemutatott logisztikai csarnok, mint a 314/2005. (XII. 25.) Kormányrendelet szerinti potenciálisan összetartozó tevékenység figyelembe veendő.

[5] Az alperes megállapította, hogy a tervezett tevékenység a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm.rendelet (a továbbiakban: Khvr.) 3. számú mellékletének 128. a) pontja alapján előzetes vizsgálat köteles és az előzetes vizsgálati eljárást megindította. Értesítette a tevékenység telepítési helye szerinti felperesi önkormányzatot, hogy a Khvr. 1. § (6b) alapján ügyfélnek minősül és a részére megküldött kérelemre és mellékleteire 15 napon belül nyilatkozhat. A felperes 5. sorszámon az ügyféli részvételét megerősítette, azonban az iratokra nyilatkozatot nem tett.

[6] Az alperes a 2024. november 20. napján meghozott PE/KTHF/45275-24/2024 számú határozatában a Khvr. 3. § (1) bekezdése alapján lefolytatott előzetes vizsgálati eljárás eredményeként megállapította, hogy a perbeli ingatlanon tervezett logisztikai park létesítésének jelentős környezeti hatása nincs, környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása nem szükséges. Rendelkezése szerint a tevékenység véglegessé vált építési-, majd használatbevételei, valamint vízjogi engedély birtokában kezdhető meg.

A kereseti kérelem

[7] A határozattal szemben a felperes keresetet terjesztett elő, amelyben elsődlegesen annak megsemmisítését, másodlagosan annak megsemmisítését és az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését kérte.

[8] Indítványozta az Alkotmánybíróság utólagos normakontroll eljárásának kezdeményezését a 141/2018. Korm.rendelet 5/X. §-a, valamint a 2. számú melléklet 126. sora rendelkezései alaptörvény-ellenességének megállapítására.

[9] Eljárásjogi jogsérelemként egy jogorvoslati szint kihagyására, fellebbezési joga elvonására hivatkozott. Állította továbbá az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016.

évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 44. §-a szerinti hiánypótlási kötelezettség, valamint az Ákr. 62. §-a szerinti tényállás tisztázási kötelezettség megsértését, ami abban nyilvánult meg, hogy elmaradt a II. rendű érdekelt felhívása a teljes beruházási területre vonatkozó engedélyezési dokumentáció csatolására. A teljes dokumentáció alapján lehetett volna tisztázni, hogy a beruházás a 141/2018. Korm.rendelet hatálya alá tartozó beruházás-e vagy sem, és így a speciális eljárási szabályok vonatkoznak rá vagy sem. Ha pedig a hiányolt eljárási cselekményekre sor került volna, a tervezett beruházás valószínűsíthetően a Khvr. 1. számú mellékletének hatálya alá tartozott volna, amelynek az előzetes vizsgálat helyett környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása lett volna a következménye. Az Európai Unió Bíróságának joggyakorlatára hivatkozással hangsúlyozta, hogy a tervezett projekt engedélyezés miatti szakaszolása, „felszalámizása” a környezeti hatásvizsgálati követelményekkel összeegyeztethetetlen (C-392/96., C-205/08).

[10] Álláspontja szerint összetartozó tevékenységnek tekintendők a perbeli ingatlannal szerves egységet képező érdi ingatlanok területén megvalósuló projektek, valamint a beruházás megközelítését szolgáló infrastruktúra létesítése. Sérelmezte, hogy az alperes nem tártá fel, hogy a tervezett ipari parkban ténylegesen milyen tevékenységet folytatnak majd, enélkül nem dönthető el, hogy az eljárást melyik Khvr. szerinti melléklet alapján kell lefolytatni. Rámutatott arra, hogy a dokumentáció forgalom szabályozási részéből az következik, hogy a Khvr. 1. számú melléklet 37. pont a) alpont alapján környezeti hatásvizsgálati eljárást kellett volna lefolytatni.

Az elsőfokú ítélet

[11] Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével a keresetet a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 88. § (1) bekezdése alapján elutasította.

[12] Indokai szerint a fellebbezési jog elvonására vonatkozó kifogás alaptalan.

[13] Rögzítette, hogy az ügy érdemében abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a perbeli kérelem alapján volt-e helye a kiemelt beruházásokra vonatkozó szabályok alkalmazásának, e tekintetben terhelte-e további tényállás-tisztázási kötelezettség az alperest.

[14] Az ítélet [49] bekezdésében kifejtettek szerint a 141/2018. Korm.rendelet rendelkezései alapján nem találta levezethetőnek, hogy az ott felsorolt egyes – több esetben számos helyrajzi számú ingatlant magában foglaló – beruházásokat egyidőben, osztatlanul kellene megvalósítani, melynek során kizárt lenne annak több ütemre bontása. Rámutatott arra, hogy a 141/2018. Korm.rendelet 2. számú mellékletének 126. pontjában a perbeli ingatlan egyértelműen megjelölésre került, továbbá az azon létesíteni tervezett csarnoképület – a beruházás első ütemeként – az 5/X. § (1) bekezdésének rendelkezéseire is figyelemmel illeszkedik a beruházás tárgyához, ezért a rendelkezésre álló adatokra figyelemmel az alperest az Ákr. 62. §-a szerinti további tényállás-tisztázási kötelezettség nem terhelte, s nem kellett hiánypótlási felhívást sem kibocsátania a teljes beruházás dokumentációs tervét érintően. Ezt támasztja alá az a körülmény is, hogy a majdan létesülő ipari és logisztikai parkban tervezett

különböző tevékenységek lehetnek környezeti hatások tekintetében egymástól teljesen eltérőek, és a Khvr. 1-3. mellékletei szerinti eltérő eljárási kötelezettség alá besorolhatók. Megítélése szerint azáltal, hogy az EVD alapján a tervezett beruházás egyértelműen illeszkedik a 141/2018. Korm.rendelet 2. számú melléklet 126. pontjánál megjelölt logisztikai park megvalósítását célzó beruházáshoz, s figyelemmel arra is, hogy erre vonatkozóan a Korm.rendelet sem tartalmaz kizáró rendelkezést, nem sértett jogszabályt az alperes azzal, hogy az eljárást a 141/2018. Korm.rendelet nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházásokra vonatkozó szabályaira figyelemmel folytatta le.

[15] A Khvr. 2. § (2) bekezdés e) pontja, valamint a 4. számú melléklet 1. bm) pontjában foglaltakat a tényállásra vonatkoztatva ítélete [54] bekezdésében megállapította, hogy az első ütemben tervezett logisztikai csarnok létesítése kapcsán összetartozó tevékenység vizsgálatának szükségessége nem merült fel. A dokumentáció szerint ugyanis a beruházás későbbi ütemeit illetően konkrétumok még nem ismertek, és a per során sem nyert igazolást, hogy a határozat meghozatalakor lett volna olyan további, konkrétan meghatározható összetartozó tevékenység, amely környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatását tette volna szükségessé.

[16] Az ítélet [55] bekezdése szerint e körben jelentőséget tulajdonított a beruházás jellegének, továbbá annak is, hogy a logisztikai park, mint beruházás folyamatosan, több szakaszban valósul meg, melynek során az egyes későbbi szakaszok nem érintik a jelenleg tervezett logisztikai csarnok működőképességét, használhatóságát. Az egyes részek tehát önállóan, külön-külön is funkcionálhatnak, ellentétben például azzal az esettel, amikor egy egységként kezelendő gyár létesül. További vonatkozó konkrétum hiányában ezért a perbeli esetben nem merült fel a beruházás Európai Bíróság hivatkozott ítéletei szerinti feldarabolása és a jelentős hatás vizsgálatára vonatkozó szabályok kijátszása sem volt megállapítható. Ezért – mivel a becsatolt dokumentáció e tekintetben nem volt hiányosnak tekinthető – az alperest sem terhelte az előzetes vizsgálati eljárás során további tényállás-tisztázási kötelezettség az összetartozó tevékenység kapcsán, s nem sérültek a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvt.) 13. §-ának a környezeti elemek egységes védelmére vonatkozó rendelkezései sem.

[17] Az ítélet [56] bekezdésében hangsúlyozta, hogy amennyiben a későbbiek során esetlegesen sor kerül a tevékenység bővítésére, nem lehet mellőzni a jelen eljárás tárgyát képező létesítmény környezeti hatásainak figyelembevételét, s a környezeti hatásokat már együttesen (a meglévő és a tervezett tevékenységet együtt értékelve) szükséges figyelembe venni. Egy későbbi ütem megvalósítása esetén tehát már felmerülhet az összetartozó tevékenységre vonatkozó szabályok alkalmazása.

[18] Az [57] bekezdésben nem találta igazoltnak, hogy a tervezett beruházásra a Khvr. 1. számú mellékletének 37. pontja alkalmazható lenne, mivel az EVD nem vonatkozott utak létesítésére, ilyen részre a felperes sem tudott rámutatni. Megjegyezte, hogy a II. rendű érdekelt 2024. október 30. napján kelt levele valóban utal arra, hogy megkezdődött egy körforgalmú csomópont tervezése, azonban nem az M6 autópályán, hanem a 6-os úton, amely azonban nem minősül gyorsforgalmi útnak, így egy ott ténylegesen megvalósuló csomópont sem tartozna a Khvr. 1. számú mellékletének 37. pontja alá.

[19] Az [58] bekezdésben kifejtett indoka szerint feltevésen alapult a csarnokban tárolt anyagok veszélyességére vonatkozó felperesi előadás. Az EVD 4.3. pontjában foglaltak

szerint általános rendeltetésű logisztikai csarnok létesítését tervezi, s oda kizárólag olyan bérlő(k) kerülnek kiválasztásra, akik a logisztikai csarnokban a fentieknek megfelelő rendeltetésre használják a tervezett bérleményt.

[20] A [61] bekezdésben nem tartotta indokoltnak a 141/2018. Korm.rendelet vonatkozó rendelkezéseivel kapcsolatban utólagos normakontroll eljárás kezdeményezését, tekintettel arra, hogy e körben a felperes egyrészt a termőföld Alaptörvényben rögzített védelmére hivatkozott, ugyanakkor a perbeli ingatlan már nem termőföld besorolású. A 141/2018. Korm.rendeletnek a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvénybe (a továbbiakban: Területrtv.) ütközését állító előadásával kapcsolatban, figyelemmel arra, hogy a Területrtv. 3. § (1) bekezdése alapján az abban foglalt rendelkezéseket a vármegyei területrendezési terv, a településfejlesztési terv és településrendezési terv készítése és módosítása, valamint a településképi rendelet módosítása során, továbbá az építésügyi hatósági eljárásokban kell alkalmazni. Az indítvány az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontjában foglalt felhatalmazáson túlterjeszkedő, absztrakt utólagos normakontrollra irányult.

A felülvizsgálati kérelem és az ellenkérelmek

[21] A jogerős ítélettel szemben a felperes felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, amelyben annak megváltoztatását, az alperesi határozat megsemmisítését és az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését kérte.

[22] Indítványozta az Alkotmánybíróság utólagos normakontroll eljárásának kezdeményezését 141/2018. Korm.rendelet 5/X. §-ában, valamint a 2. mellékletben foglalt táblázat 126. sorában foglalt rendelkezések vonatkozásában, tekintettel arra, hogy a kiemelt rendelkezések nincsenek összhangban a Területrtv. rendelkezéseivel.

[23] Kiemelte, hogy az előzetes vizsgálat iránti kérelem kizárólag egy ingatlant érint a beruházásra kijelölt mindösszesen hét ingatlanból. Mindezek alapján az alperesnek észlelnie kellett volna, hogy a kérelem nem felel meg a 141/2008. Korm.rendelet 2. melléklet 126. sora valamennyi és együttes konjunktív feltételének, amit az beruházási helyszín megnevezésében szereplő „és” szó egyértelműen jelez, így a kérelmet vissza kellett volna utasítani vagy a helyzetet az Ákr. 44. § szerinti hiánypótlási felhívással kellett volna orvosolni. Ha pedig a kérelem a jogszabályban foglalt követelményeknek nem felel meg, akkor az ügy nem a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyekre irányadó szabályok, hanem a rendes eljárási rend szerint bírálendő el.

[24] Rámutatott továbbá arra, hogy a kérelemnek nem illeszkednie kell a 140/2018. Korm.rendelet 2. számú melléklet 126. pontjában nevesített beruházáshoz, hanem annak teljes körű leírását kell tartalmaznia. A környezetvédelmi engedélyezésnek a funkciója meghatározni a teljes beruházás keretrendszerét, ezt az utóbb kiadandó „felszalámizott” engedélyekkel nem lehet pótolni.

[25] Amennyiben az alperes arra hívja fel a II. rendű érdekeltet, hogy a teljes beruházási területre nyújtson be kérelmet úgy a tervezett beruházás szinte bizonyosan a Khvr. 1. számú mellékletének hatálya alá tartozik és ennek az előzetes vizsgálat helyett környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása a következménye. A hiánypótlás elmaradása olyan érdemi eljárásjogi szabálysértés, amely az ügy érdemi elbírálására kihatott.

[26] Rámutatott arra, hogy az alperesnek az előzetes vizsgálati eljárás során fel kellett volna tárnia a teljes projekt jellemzőit és azok környezetre gyakorolt hatásait komplexen és az alapján megítélni, hogy a projekt jár-e jelentős környezeti hatással vagy sem. A szabályozási terve szerint a beruházással érintett helyszínen 0 % volt a beépíthetőség csak a 141/2018. Korm.rendelet biztosította mindazon építési lehetőségeket (50%), amelyeket így együttesen kellett volna értékelni a hatástanulmány szempontjából. Nézete szerint az elsőfokú ítélet ellentétes a Kvt. 13. § (1) bekezdésében foglaltakkal.

[27] Álláspontja szerint az vezetett az elsőfokú ítélet [49] bekezdésében foglalt tévedéshez, hogy az elsőfokú bíróság a beruházás engedélyezésének, illetőleg a beruházás megvalósításának egységességét egymással egyező fogalmaknak tekintette. Míg a kivitelezés és annak szakterületi engedélyezése részekre bontható, a beruházás környezetvédelmi engedélyeztetési eljárása egységes és oszthatatlan, éppen a környezet védelmének magas szintű biztosítása érdekében. Az Alkotmánybíróság döntéseiből [28/1994. (V. 20.) AB határozat, 13/2018. (IX. 4.) AB határozat] következően a megelőzést szolgáló eszközök minden esetben elsőbbséget élveznek az utólagos beavatkozást biztosító eszközökkel szemben.

[28] Az elsőfokú ítélet [56] bekezdése azonban egyértelműen utólagos eszközként utal a későbbi vizsgálatok lehetőségére és esetleges szükségességére, amely súlyosan sérti az elővigyázatosság és a megelőzés elvének érvényesítését. Ezzel összefüggésben hangsúlyozta, hogy a későbbi vizsgálatok és esetleges korlátozások a korábban megvalósult létesítményekre, építményekre nem hatnak ki, a bennük folytatott környezethasználatot önállóan értékelik.

[29] Az ítélet [55] bekezdésének megállapítása, miszerint az egyes részek tehát önállóan, külön-külön is funkcionálhatnak, a kiemelt beruházás státuszát kérdőjelezi meg az ügynek. Ha ezek önálló létesítmények és egymástól függetlenek, akkor mindegyiket külön-külön kellett volna kiemelt beruházásnak minősíteni.

[30] Nézete szerint az ítélet [52] és [53] bekezdéseiben szereplő érvelés nem egyeztethető össze a jogszabály tartalmával, illetve az Ákr.-ből fakadó tényállástisztázási kötelezettség maradéktalan teljesítésével. A Khvr. 4. melléklet 1.bm) pontjával kapcsolatos konkrét nyilatkozat helyett joghatás kiváltására nem alkalmas, elhárító nyilatkozat szerepel a kérelemben. E nyilatkozatot, mind az alperes, mind az elsőfokú bíróság úgy értékelte, hogy nincs összetartozó tevékenység, amely nyilvánvalóan ellentétes a környezetvédelmi előírásokkal, mert ebben az esetben az elővigyázatosság elvét kell alkalmazni és a kérelmet el kell utasítani.

[31] Kiemelte, hogy a Khvr. 2. § (2) bekezdés e) pontja alapján összetartozó tevékenységnek tekintendők az érdi szám2, szám3 szám4, szám5, szám6 szám7 helyrajzi számú ingatlanok területén létrejövő projektelemek, valamint a megvalósult beruházás megközelítését, közlekedési kapcsolatát szolgáló infrastruktúra (kiemelten az M6

autópályához kapcsolódó körforgalom kiépítése és közút) megvalósítása.

[32] Tekintettel arra, hogy a kiemelt beruházásnak a kérelemmel érintett résznél jelentősen nagyobb terület lett meghatározva, ezért pontosan lehet tudni, hogy a tevékenység megkezdését követően sor kerül összetartozó tevékenységnek minősülő új tevékenység megvalósítására, ennek okán is vizsgálni kellett volna, hogy tervezett azonos jellegű más tevékenységgel összeadódva eléri-e a tevékenységre a Khvr. 1. vagy a 3. számú melléklet szerinti küszöbértéket.

[33] Rámutatott arra, hogy az ítélet [54] bekezdésében szereplő jogi érvelés lehetőséget biztosít arra, hogy egy beruházást számtalan ütemre bontva, az egyes ütemek egymástól független, akár évekkel később történő megvalósításával a beruházás egészének, illetve jelentős részeinek együttes hatásai vizsgálatára nem kerül sor. Ez vezethet el oda, hogy végső soron egy akár 352.718 m² alapterületű létesítménykomplexum valósul meg környezeti hatásvizsgálat nélkül.

[34] A II. rendű alperesi érdekelt tervei szerint a beruházási terület megközelítését az autópályáról közvetlenül is biztosítani kívánja, ez viszont az ítélet [57] bekezdésében foglaltakkal szemben megfelel a Khvr. hivatkozott rendelkezésének. Másrészt az alperesnek tudnia kellett, hogy az engedélyezés során van összetartozó tevékenység, amely a Khvr. 2. § (2) bekezdés e) pontja szerinti tevékenység, ennek ellenére nem hívta fel a II. rendű alperesi érdekeltet a kérelem kiegészítésére. Csatolta a Budapest Főváros Kormányhivatala Fővárosi Közlekedésfelügyeleti Osztálya építési engedélyezési eljárás megindításáról szóló végzését, a műszaki leírást és a forgalomtechnikai helyszínrajzot annak alátámasztására, hogy az adott területen létesítendő csomópont nemcsak a 6-os út, hanem az M6 autópályával is fizikai kapcsolatot fog létesíteni.

[35] Nézete szerint az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy feltételezésekre alapítja a veszélyes anyagok tárolására vonatkozó állításait. A felülvizsgálati eljárásban csatolta a felperesi polgármesteri hivatalban tartott egyeztetésről készült beszámolót, amely állítását alátámasztja.

[36] Az alperes és a II. rendű alperesi érdekelt a felülvizsgálati ellenkérelmeikben a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérték, tekintettel arra, hogy ítélet nem sérti a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat.

[37] Az I. rendű alperesi érdekelt felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

[38] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

[39] A Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 108. § (1) bekezdés szerint a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelmek keretei között vizsgálta felül.

[40] A Kp. 120. § (5) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a jogerős határozat meghozatalakor rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján dönt.

[41] A kiemelt rendelkezésből következően a felülvizsgálati eljárásban nincs helye bizonyítás felvételének, ezért a felperes által a felülvizsgálati eljárásban csatolt bizonyítékok (a beszámoló, az építési engedélyezési eljárás megindításáról szóló végzés, a műszaki leírás, valamint a forgalomtechnikai helyszínrajz) nem voltak értékelhetők, azokat a Kúria a döntése meghozatala során figyelmen kívül hagyta.

[42] Az elsőfokú bíróság pontosan és hiánytalanul állapította meg a per eldöntése alapjául szolgáló tényállást, helyesen hívta fel az alkalmazandó jogszabályokat és azokat a tényállásra vonatkoztatva jogszerű és megalapozott döntést hozott.

[43] A Kúria hangsúlyozza, abban a jogkérdésben, hogy a perbeli közigazgatási hatósági ügy nemzetgazdaságilag kiemelt hatósági ügynek minősül-e, a kérelem tartalma és a vonatkozó kormányrendelet rendelkezései alapján kell állást foglalni.

[44] A 141/2018. Korm.rendelet 1. § (1) bekezdése szerint a Kormány – a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel – nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánítja azokat az 1. mellékletben felsorolt közigazgatási hatósági ügyeket, amelyek a 2. mellékletben meghatározott beruházásokkal függenek össze. Az 1. számú melléklet 3. pontja nemzetgazdaságilag kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánítja a beruházások megvalósításával összefüggő környezetvédelmi hatósági eljárásokat. Az 1. § (2) bekezdés a) pontja alapján az (1) bekezdés alkalmazásában a Beruházásokkal összefüggőnek kell tekinteni mindazokat a közigazgatási hatósági ügyeket, amelyek a Beruházások megvalósításához, használatbavételéhez és üzemeltetésének beindításához szükségesek.

[45] A 141/2018. (VII.27.) Korm.rendelet 2. számú mellékletében szerepelnek a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások, a 126. sor tartalmazza az ipari és logisztikai park kialakítása Érd Megyei Jogú Város területén és Budapest Főváros XXII. kerületében megnevezésű beruházást, valamint meghatározza a beruházás megvalósításának helyszínét, amely mindösszesen hét helyrajzi számmal megjelölt ingatlant, köztük a perbeli ingatlant foglalja magában.

[46] A II. rendű érdekelt az előzetes vizsgálati kérelem tárgyát képező általános logisztikai csarnokot és az ahhoz kapcsolódó létesítményeket a 126. sorban kijelölt beruházási célterület részét képező perbeli ingatlanon tervezte megvalósítani a kiemelt beruházás első ütemeként, továbbá a kérelem egy olyan építmény és annak kiszolgáló építményei megvalósításának engedélyezésére irányul, amely megfelel a 141/2018. Korm.rendelet 5/X. § (1) bekezdésben foglaltaknak, amelynek értelmében a kijelölt ingatlanokon a környezetre jelentős hatást nem gyakorló raktározási és logisztikai célú építmények és azok kiszolgáló építményei elhelyezhetők.

[47] A 141/2018. Korm.rendelet nem rendelkezik arról - és ilyen rendelkezést a felperes sem tudott megjelölni -, hogy a szabályai csak abban az esetben alkalmazhatók, ha a kérelem a 126. pontban nevesített teljes kiemelt beruházás engedélyezésére vonatkozik. A Kúria hangsúlyozza, hogy a beruházás megnevezésében szereplő „és” kötőszó a beruházás megvalósításának helyszínét adó településeket köti össze egy beruházási célterületté, abból semmilyen módon nem következik a beruházás ütemekre bontásának kizártsága. Következésképpen helytálló az elsőfokú ítélet [49] bekezdésében szereplő megállapítás, amely szerint a beruházás első üteméhez kapcsolódó környezetvédelmi engedélyezési ügy nemzetgazdaságilag kiemelt jelentőségű ügynek minősül, így arra a speciális szabályok vonatkoznak.

[48] A felülvizsgálati kérelemben foglaltakra tekintettel rámutat a Kúria, hogy a tárgyi hatály alá tartozástól különböző kérdés, hogy a megelőző eljárás során az alperesnek a II. rendű érdekeltet fel kellett-e hívnia hiánypótlásra annak okán, hogy a kérelem nem a teljes beruházás, hanem a beruházásra kijelölt hét ingatlanból 1 ingatlanon tervezett tevékenység környezeti hatásaira vonatkozott.

[49] A Khvr. 3. § (1) bekezdés a) pontjának rendelkezése szerint a környezethasználó – az 1. § (5) bekezdésben foglalt eset kivételével – előzetes vizsgálat iránti kérelmet köteles benyújtani a környezetvédelmi hatósághoz, ha olyan tevékenység megvalósítását tervezi, amely a 3. számú mellékletben szerepel.

[50] Tekintettel arra, hogy a II. rendű érdekelt a Khvr. 3. számú melléklet 128. a) pont alá eső építmény megvalósítását tervezte, ezért kötelezően be kellett nyújtania az előzetes vizsgálat iránti kérelmet a környezetvédelmi hatósághoz.

[51] A Khvr. 3. § (2) bekezdése előírja, hogy az előzetes vizsgálatra vonatkozó kérelemhez csatolni kell a 4. számú melléklet szerinti tartalmi követelményeknek megfelelő előzetes vizsgálati dokumentációt, amelynek egyes részeit a tartalmi követelményeknek megfelelő részszakterületeken – a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízgazdálkodási és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló jogszabály alapján – szakértői jogosultsággal rendelkező szakértő készíti el.

[52] A kiemelt rendelkezés 4. számú melléklete írja elő az előzetes vizsgálati dokumentáció kötelező tartalmi elemeit, azt is meghatározva, hogy mely elemek elkészítését utalja szakértői kompetenciába.

[53] Az alperes a kérelmet az Ákr. 38. §-ában foglaltaknak megfelelően a tartalma szerint, előzetes vizsgálati eljárás lefolytatása iránti kérelemként bírálta el. Mivel a kérelem nem vonatkozott a 141/2018. Korm.rendelet 2. számú melléklet 126. sorában nevesített teljes kiemelt beruházás környezetvédelmi engedélyeztetésére, így annak hiányait is ahhoz képest kellett vizsgálni, hogy a kérelem konkrétan milyen tevékenység engedélyezésére és milyen eljárás lefolytatására irányult.

[54] Az Ákr. 44. §-a értelmében, ha a kérelem a jogszabályban foglalt követelményeknek nem felel meg, az eljáró hatóság határidő megjelölésével, a mulasztás jogkövetkezményeire történő figyelmeztetés mellett – ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik –

egy ízben hiánypótlásra hívja fel a kérelmezőt.

[55] A kiemelt Ákr. rendelkezésből következően hiánypótlásnak akkor van helye, ha a kérelem a jogszabályban, jelen esetben a Khvr.-ben meghatározott követelményeknek nem felel meg. A kérelem és az ahhoz tartozó EVD megfelelt a jogszabályoknak, az EVD tartalmazta a Khvr. 4. számú melléklete által meghatározott kötelező tartalmi elemeket, nem volt hiányos, következésképpen jogszerűen járt el az alperes amikor a kérelmet érdemben elbírálta.

[56] A tényállás tisztázását illetően a Kúria fontosnak tartja kiemelni, hogy a tényállás tisztázása nem tartalom nélküli eljárási cselekményt jelent. A tényállás tisztázása a konkrét ügy jogilag releváns tényeinek, körülményeinek pontos megállapítását, feltárását jelenti. Azt, hogy az adott ügyben melyek a jogi jelentőséggel bíró tények, az ügyben alkalmazandó jogszabályi rendelkezések határozzák meg.

[57] Az összetartozó tevékenység definícióját a Khvr. 2. § (2) bekezdés e) pontja adja meg: a 3. számú melléklet szerinti és az 1. vagy 3. számú mellékletbe tartozó tevékenységgel azonos, a környezethasználó által e tevékenységekkel azonos vagy szomszédos ingatlanon, közös beruházási céllal megkezdni tervezett olyan tevékenység, amely a 3. számú melléklet szerinti tevékenységnek minősül, vagy olyan tevékenység, amely a 3. számú mellékletben meghatározott küszöbérték alá esik, azonban megkezdése esetén az 1. vagy 3. számú mellékletbe tartozó tevékenységgel együtt a 3. számú mellékletben meghatározott küszöbérték teljesül.

[58] Az ismertetett definícióból látható, hogy a „megkezdni tervezett olyan tevékenység” minősül összetartozó tevékenységnek. Olyan rendelkezést - illet a felperes sem tudott megjelölni - sem a 141/2018. Korm.rendelet, sem a Khvr. nem tartalmaz a nemzetgazdaságilag kiemelt jelentőségű beruházásokra, hogy a megkezdni tervezett tevékenységen túl a jövőben megvalósítani tervezett vagy tervezhető tevékenység is figyelembe veendő az összetartozó tevékenység vizsgálata körében.

[59] A Khvr. 4. számú melléklet 1. b) bm) pontja szerint az EVD-ben nyilatkozni kell arról, hogy a tevékenység megkezdését követően sor kerül-e összetartozó tevékenységnek minősülő új tevékenység megvalósítására, és a tevékenység a telepítési helyen vagy a szomszédos ingatlanon folytatott vagy tervezett azonos jellegű más tevékenységgel összeadódva eléri-e a tevékenységre az 1. vagy a 3. számú melléklet szerinti meghatározott küszöbértéket.

[60] Az összetartozó tevékenység tényére vonatkozóan a EVD 4.13. pontjában nyilatkozott az EVD készítéséért felelő környezetvédelmi szakértő, nevezetesen, hogy „a terület tulajdonosa a beruházással érintett ingatlant és környezetet a 141/2018. Korm.rendelet 5/X. §-nak megfelelően kívánja a későbbiekben használni. Jelen előzetes vizsgálati dokumentáció a Helylön megépíteni tervezett logisztikai csarnok környezeti hatásait vizsgálja. A beruházás esetleges későbbi szakaszai a dokumentáció készítésének időpontjában nem ismertek”.

[61] Az EVD 4.13. pontjában a tevékenység megkezdését követően sorra kerülő összetartozó tevékenység vizsgálata körében tett nyilatkozat érdemi nyilatkozatnak minősül, ennek ellenkezőjét iratellenesen állította a felperes.

[62] Az Ákr. 62. §-ában foglalt rendelkezésből következően bizonyítási eljárást abban az esetben kell lefolytatni, ha az érdemi döntéshozatalhoz nem elegendőek a rendelkezésre álló bizonyítékok. A megelőző eljárás során az összetartozó tevékenység kapcsán a Khvr. 4. számú melléklet 1. bm) pontjában foglaltaknak megfelelő, érdemi ügyféli nyilatkozat állt rendelkezésre. Az abban foglaltakat cáfoló bizonyíték hivatalból nem jutott az alperes tudomására, és ilyen bizonyítékot a felperes sem a megelőző eljárás során a Khvr. 1. § (6b) bekezdés szerinti ügyféli minőségében, sem a perben felperesi minőségében nem szolgáltatott, holott a Kp. 3. § (3) alapján a bizonyítás az ő érdeke, sőt a perben bizonyítási indítvánnyal sem élt. Mindezek alapján helytálló tehát az [54] bekezdésben szereplő megállapítás, hogy a per során nem nyert igazolást, hogy a döntés meghozatalakor lett volna olyan további, konkrétan meghatározható összetartozó tevékenység, amely környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatását tette volna indokolttá.

[63] További ismert projektelemek hiányában a keresetlevélben hivatkozott EUB gyakorlat szerinti „felszalámizás” szóba sem jöhet.

[64] A Khvr. 1. számú melléklet 37. pont a) pontja szerint környezeti hatásvizsgálat köteles tevékenységek: Közutak és közforgalom elől el nem zárt magánutak gyorsforgalmi út (autópálya, autópálya) építése csomóponti elemekkel együtt.

[65] A rendelkezésre álló iratokból megállapíthatóan a kérelem és az EVD általános logisztikai csarnok és ahhoz kapcsolódó létesítmények előzetes vizsgálatára irányult, kapcsolódó utak létesítésére nem vonatkozott.

[66] A Kp. 85. (2) bekezdése kimondja, hogy a bíróság a közigazgatási tevékenység jogszerűségét – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a megvalósításának időpontjában fennálló tények alapján vizsgálja.

[67] A határozat meghozatalának időpontjában a logisztikai csarnok létesítésére vonatkozó tevékenységhez az M6 autópályát érintő munkarész nem kapcsolódott, helytálló tehát az elsőfokú ítélet [57] bekezdésben szereplő megállapítás.

[68] A Kúria kiemeli, amennyiben a II. rendű érdekelt a Khvr. 1. számú melléklet 37. pontja szerinti tevékenységet kívánt volna megvalósítani, akkor önálló környezeti hatásvizsgálati eljárás iránti kérelmet kellett volna benyújtani, a kérelem azonban kizárólag előzetes vizsgálati eljárás lefolytatására irányult. Ebből is az következik, hogy a kérelem környezeti hatásvizsgálat köteles út létesítésére nem vonatkozott. Az alperesnek további tényállástisztázási kötelezettsége nem keletkezett.

[69] A Kúria kiemeli, hogy EVD-ben a II. rendű érdekelt általános logisztikai csarnok megvalósítását tervezte, azaz a létesítmény sem építészeti, sem környezetvédelmi szempontból nem lett felkészítve a veszélyes anyagok tárolására vonatkozó előírásoknak, a bérlők személye nem volt ismert a dokumentáció készítésének időpontjában, a felperes veszélyes anyagok tárolására vonatkozó állítását a perben a Kp. 3. § (3) bekezdésében foglaltak ellenére nem bizonyította, ezért helytálló a felperesi állítás bizonyítatlanságára vonatkozó ítéleti megállapítás {elsőfokú ítélet, indoklás [58]}.

[70] Az Alaptörvény XXI. cikk (1) bekezdése deklarálja, hogy Magyarország elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez.

[71] A környezet hatékony védelme szempontjából az előzetes hatósági engedélyezésben megtestesülő megelőzés elvének kell elsőbbséget élveznie az utólagos szankcionálás lehetőségét biztosító, és csupán a további károkozások elkerülésére alkalmazható szennyező fizet elvével szemben {13/2018. (IX. 4.) AB határozat, Indokolás [72]}.

[72] A Khvr. 1. § (1) bekezdése meghatározza milyen tevékenységek engedélyeztetése tartozik a kormányrendelet hatálya alá, illetőleg, hogy mely tevékenységek esetén milyen eljárást kell lefolytatni. A későbbiekben tervezett tevékenységek tekintetében akár előzetes vizsgálat, akár környezeti hatásvizsgálat válik szükségessé, a Khvr. 5-6. számú mellékletben foglaltakat figyelembe véve a környezeti hatások összeadódásának lehetőségét más tevékenység hatásaihoz vizsgálni szükséges. A Khvr. 5. § (9) bekezdése értelmében a környezetvédelmi hatóság az előzetes vizsgálati eljárást lezáró döntését a körülményekben bekövetkezett változások esetén – hivatalból vagy kérelemre – módosíthatja.

[73] A példálózóan kiemelt Khvr. rendelkezésekből is kitűnően, éppen a megelőzés, elővigyázatosság alapelveinek legmesszemenőbb érvényesülése érdekében úgy vannak kialakítva az engedélyezési szabályok, hogy amennyiben a felperes feltevései beigazolódnak és a jelentős tényekben változás következik be, akkor hivatalból vagy kérelemre - éppen a környezet alkotmánybírói gyakorlat által kimunkált magas szintű biztosítása érdekében - további hatósági eljárási cselekmények elvégzése válhat szükségessé. Az alperes eljárása során a környezetvédelmi alapelvek a Khvr. rendelkezésein keresztül érvényesülnek.

[74] A Kúria szerint az ítélet [61] bekezdésben az elsőfokú bíróság részletes indokát adta az indítvány elutasításának, az ott kifejtetteken túl a Kúria kiemeli, hogy a perbeli nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházás ki van véve a Területtrv. szerinti Magyarország és egyes kiemelt térségeire vonatkozó területrendezési szabályok köréből is. Erre figyelemmel a felperes által hivatkozott kollízió nem értelmezhető.

[75] A Kp. 34. § b) pontjában a fél részére biztosított eljárási lehetőség nem köti a bíróságot. A bíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontján és az Abtv. 25. §-án alapuló döntése saját elhatározásán alapuló döntése. A bíróság akkor kezdeményezi az Alkotmánybíróság eljárását, amikor az a meggyőződése alakul ki, hogy az alkalmazandó jogszabály alaptörvényellenes. Ilyet a Kúria nem észlelt.

[76] Az elsőfokú ítélet - a fent kifejtettek tekintetével - nem sérti a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat, ezért a Kúria a jogerős ítéletet a Kp. 121. § (2) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

[77] A nemzetgazdaságilag kiemelt beruházás ütemekre bontásával a környezetvédelmi engedélyezési ügy nem vesztí el a nemzetgazdaságilag kiemelt hatósági ügy jellegét.

[78] Összetartozó tevékenységnek az előzetes vizsgálati dokumentáció készítésének időpontjában ismert megkezdeni tervezett tevékenység számít.

Záró rész

[79] A felülvizsgálati kérelmet a Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó 107. § (1) bekezdésére alapítottan tárgyaláson bírálta el.

[80] A pervesztes felperes köteles az alperesnek és a II. rendű alperesi érdekeltnek járó, a Kp. 35. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 83. § (1) bekezdése szerint felülvizsgálati perköltség megfizetésére, amelyet a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésben foglaltak alapján a felek által felszámított összeggel egyező összegben állapított meg, tekintettel arra, hogy azt a kifejtett munka mennyiségével és színvonalával arányban állónak tartotta. Az I. rendű alperesi érdekelt felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő, a részére felülvizsgálati perköltségről nem kellett rendelkezni.

[81] A felperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés b) pontjára figyelemmel teljes személyes illetékmentes, ezért a feljegyzett felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad.

[82] Az ítélettel szembeni felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2025. szeptember 18.

Dr. Vitál-Eigner Beáta sk.

a tanács elnöke

Dr. Rák-Fekete Edina sk.

Dr. Kurucz Krisztina sk.

Kúria
VI.Kfv.37.300/2025/15-2

16

előadó bíró

bíró

Dr. Bernáthné dr. Kádár Judit sk.

Dr. Hajas Barnabás sk.

bíró

bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő